

KELİME BİLGİSİ-II

6. HAFTA

TÜR 101 - TÜRK DİLİ 1

Amaçlar

- ☞ Bu bölüm tamamlandıktan sonra;
  - ☞ Görevleri bakımından kelimelerin neler olduğu ve kullanım alanları,
  - ☞ Kelime grupları ve kullanım alanları ile
  - ☞ Bunların cümle içindeki anlamsal işlevleri hakkında bilgi sahibi olunması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kavramlar

- ❧ Kelime grubu
- ❧ Azlık-çokluk
- ❧ Tekrar grubu
- ❧ Kelime türleri
- ❧ Tamlayan
- ❧ Tamlanan

İçindekiler

- ❧ Görevleri Bakımından Kelimeler
- ❧ Kelime Grupları

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

İSİMLER

- Canlı ve cansız tüm varlıkları, kavramları karşılayan kelimelerdir.
- İşlevlerine, niteliklerine ve kullanılış yerlerine göre farklı şekillerde sınıflandırılır.
- Öfke, neşe, hüzn gibi soyut; masa, ağaç, kitap gibi somut adlar; Ahmet, Türkiye Büyük Millet Meclisi vb. gibi özel ve domates, bebek, yüzük gibi cins (tür) adları; kalem ve kalemler şeklinde tekil ve çoğul adlar, isimlerin sınıflandırılma çeşitlerinden bazılarıdır.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

SIFATLAR

- İsimlerin önüne gelerek onları çeşitli özellikleri yönünden niteleyen veya belirten kelimelerdir.
- İsimler gibi tek başlarına bir nesneye karşılık gelemezler.
- Bir kelimenin sıfat olabilmesi için mutlaka bir ismin önünde bulunması gerekir.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

☞ Sıfatlar görevlerine göre ikiye ayrılır.

1) Niteleme Sıfatları

yemyeşil orman, ferah ev, neşeli bebek vb.

2) Belirtme Sıfatları

a) İşaret Sıfatları: bu adam, şu oda, o sehpa

b) Sayı Sıfatları: iki kişi, beş elma

c) Belirsizlik Sıfatları: birçok insan, bazı düşünceler

d) Soru Sıfatları: ne tür bir iş, kaçınıcı sınıf

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

ZARFLAR

- ❧ Eylemlerden, sıfatlardan ve zarflardan önce gelerek onları yer, zaman, durum, miktar gibi yönlerden niteleyen kelimelerdir.
- ❧ Zarf görevinde olan kelimeler yüklemle doğrudan ilişki içindedir. Yükleme çeşitli sorular sorularak cümle içindeki zarflar tespit edilebilir.
- ❧ Genellikle yüklemden önce bulunmakla birlikte sıfatlardan ve başka zarflardan önce de bulunabilir.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

- İsim soylu kelimeler olmalarına rağmen adlarda olduğu gibi durum, iyelik ve çokluk eklerini almaz. Yalın hâlde önündeki sözcüğe eklenir.
- Bazı zarflar çekim eki almıştır. Ancak bu zarflardaki çekim ekleri, temel, ek olma görevlerini devam ettirmez. Eklendiđi sözcüğe kalıplaşmış bir haldedir.

Örnek: *Birden* kayboldu.

Baştan anlat.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

1-Durum Zarfları: Eylemlerin nasıl yapıldığını gösteren kelimelerdir. Eylemin niteleme, kesinlik, ihtimal ve tekrar boyutunu belirtirler.

Örnek: Koşarak gitti.
Uslu uslu yemeğini ye.
Akıllıca davrandı vb.

2) Zaman Zarfları: Eylemlerin hangi zamanda ve aralıkta yapıldığını gösterirler.

Örnek: Yarın akşam geliyormuş.
Daha bir saat önce gördüm.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

3) Yer yön Zarfları: Eylemin gerçekleştiği yer bilgisini veren zarflardır.

Örnek: Aceleyle içeri girdi.

Geri git!

4- Azlık- Çokluk Zarfları: Miktar ifade ederler.

Örnek: Bugün çok az yedi.

Seni daha çok görmek isterim.

5- Soru Zarfları: Neden böyle yapıyorsun?

Nasıl yapacaktı?

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

ZAMİRLER

- ❧ Cümlede bir insanın, bir nesnenin, varlığın yerini tutan, onları işaret ederek karşılayan kelimelerdir.
- ❧ Cümle içerisinde aynı kelimenin tekrarından kaçınmak amacıyla başvurulur.
- ❧ Cümle içerisinde yerini tuttuğu ismi geçici olarak temsil eder. Bu sebeple kullanıldığı bağlama göre bir anlama sahiptir ve bağlama göre karşıladıkları kavram değişir.
- ❧ Sözlükte yer alan bütün adların yerine kullanılabilirler.
- ❧ Durum, iyelik ekleri ve çokluk ekini alarak çekimlenebilirler: *sen, sana, senden, bize, bizim* vs.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

- ❧ 1) **Kişi Zamirleri:** ben, sen, o, biz, siz, onlar. «Benim ne yaptığıma dikkat et.»
- ❧ 2) **İşaret Zamirleri:** bu, şu, o, bunlar, şunlar, onlar. «Bunu başarabileceğini biliyorum.»
- ❧ 3) **Belirsizlik Zamirleri:** kimi, kimisi, birçoğu, kimse, herkes, öbürü, başkası, birkaçı vb. «Kimse bu işe karışmasın.»
- ❧ 4) **Soru Zamirleri:** kim, ne, kaç vb. «Kim böyle bir işe cüret eder?»
- ❧ **Dönüştürme zamiri** *kendi, kendisi* kelimeleridir.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

EYLEMLER

- ∞ Cümlede iş, oluş, kılınış ve zaman bildiren kelimelerdir.
- ∞ Fillerin adlarla ilişki kurabilmesi için kip, zaman ve şahıs eklerini alarak çekime girmeleri gerekir.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELER

EDAT

- ✎ Eklendiđi kelime ile çeşitli anlam ilişkileri kuran yardımcı kelimelerdir.
- ✎ Tek başlarına bir anlam ifade etmezler, cümle içinde anlamları vardır.
- ✎ Edatlar eklendiği kelimeye halk eklerinden birini alarak bağlanır: her şey**e** rağmen, bana**a** göre
- ✎ için ile, gibi, kadar, göre, doğru, başka, dolayısı, beri, ötürü, öte, yana, itibaren, nazaran vb.

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

BAĞLAÇ

- ❧ Cümle içinde birbiriyle ilişkili olan kelimeleri bağlayan görevli kelimelerdir.
- ❧ Bağlaçların da edatlar gibi tek başına bir anlamı yoktur.
- ❧ Bağlaçların, metinlerde konunun bir bütünlük oluşturmasını sağlar.
- ❧ ile, dahi, ve, gerek... gerekse, hem.....hem, ister.....ister, ne.....ne, ya da, yahut, veya, fakat, lakin, gel gör ki, yalnız, ama, keşke, yeter ki, sanki, hatta, çünkü

GÖREVLERİ BAKIMINDAN KELİMELELER

ÜNLEM

- ❧ Cümle içerisinde acıma, sevinç, korku, şaşkınlık, üzüntü, hayret gibi heyecan ve duyguları ifade eden sözcüklerdir.
- ❧ Yazık!, Aferin!, Hı hı, aaa, aferin, hayır, bre, ha, ya! vb.

KELİME GRUPLARI

❧ Birden çok kelimedenden oluşmasına rağmen cümlede bir tek kelime gibi iş gören, anlamında ve yapısında bir bütünlük bulunan dil birliğine *kelime grubu* adı verilir.

Kelime Gruplarının Özellikleri

❧ Birden fazla kelimenin belli kurallar dahilinde ek alarak ya da eksiz olarak birbirine bağlanmasıyla kelime grupları oluşur.

❧ Kelime grupları, cümle içerisinde tek bir unsur oluşturur.

KELİME GRUPLARI

- ❧ Kavramlar arası ilişki kuran kelime grupları, bir niteliği, bir durumu, bir kavramı karşılar.
- ❧ Yapısında ve anlamında bir bütünlük bulunan kelime grupları yargı bildirmez.
- ❧ Grup içindeki kelimeleri ayrı ayrı değil bir bütün olarak değerlendirmek gerekir.
- ❧ Kelime grupları gerektiğinde çekim eki alabilir.

KELİME GRUPLARI

ANLAMLARINA GÖRE KELİME GRUPLARI

1) DEYİMLER

- Genellikle mecazlı ifade barındıran kalıplaşmış kelime gruplarına *deyim* denir.

Deyimlerin Özellikleri

- Deyimler en az iki kelimedenden oluşurken cümle şeklinde olanları da vardır.

Örnek: “Ağzından çıkanı kulağı duymuyor.”

- Deyimler, kalıplaşmış ifadeler olduğu için deyimi oluşturan kelimelerin yerleri değiştirilemez veya deyimden kelime çıkarılamaz.
- Deyimler mecazlı ifadelerden oluştuğu için mübalağa söz konusudur. Var olan durum mantık dışına çıkarılarak anlatımı kuvvetlendirme yoluna gidilir.

KELİME GRUPLARI

☞ Deyimi oluşturan kelimeler çekim eki alabilir.

Örnek: Amirinin gözüne girmek için elinden geleni yapıyordu.
Bu okulda göze girmek sandığın kadar kolay değil.
Son olay karşısında takındığı tavırla gözüme girdi.

☞ Deyimlerin çoğu mastar (-mek/ -mak) biçimindedir.

Örnek: Etekleri tutuşmak, göğsü kabarmak, dile düşmek, abayı yakmak, burnunda tütme vb.

Not: Mastar biçiminde olmayan deyimler de vardır: Say beni sayayım seni, suya sabuna dokunma, vur patlasın çal oynasın vb.

KELİME GRUPLARI

☞ Bazı deyimlerde kelimeler arasına dışardan bazı kelimeler girebilir.

Örnek: Gözümünden **iyice** düştü.//Dili **maşallah** bir karış.

☞ Bazı deyimler insanların kişilik özelliklerini veya özel durumlarını karşılar. Bu haliyle sıfat görevinde kullanılırlar.

Örnek: Eli açık, cebi delik, boynu bükük, eli sıkı vb.//
Çok **eli açık bir insan.**

KELİME GRUPLARI

Çoğunlukla mecazlı ifadelerden oluşmalarına rağmen bazı deyimlerde kelimelerin gerçek anlamı kullanıldığı da görülebilir.

Örnek: Balta değmemiş, el kaldırmak, elde avuçta bir şey kalmamak gibi.

KELİME GRUPLARI

☞ Deyimler kalıplaşmış ifadeler olduklarından deyimi oluşturan kelimelerden birinin yerine o kelimenin yakın ya da eş anlamlısı getirilemez.

Örnek: “eğri oturup doğru konuşmak” deyimi “yan oturup düzgün konuşmak”,

“kafası şişmek” deyimi “başı şişmek”,

“kalbini kırmak” deyimi “yüreğini kırmak” şeklinde söylenemez.

KELİME GRUPLARI

☞ Bazı sayı adları bazı sözlerle kalıplaşarak deyim oluşturabilir.

Örnek: kılı kırk yar-, binde bir, kırk yılda bir, üç aşağı beş yukarı, dört elle sarıl- vb.

☞ Deyimlerde çeşitli kavramlar bazen karşıt bazen de zıt anlamlarıyla kullanılır.

Örnek: Sağı solu belli olmamak, tok evin aç kedisi, üç aşağı beş yukarı vb.

KELİME GRUPLARI

☞ Bazı deyimler eski geleneklerin ve tavır ve tutumların yansımasıdır.

Örnek: kan gütmek, tefe koymak, çile doldurmak gibi.

NOT: Deyimler birleşik kelimelerle karıştırılmamalıdır. Birleşik kelimelerde kelimeler benzetme yoluyla anlam kaymasına uğrarken deyimlerde ise mantık dışına çıkma yolu ile bir anlam kaymasına uğrar.

Benzetme yoluyla anlam kaymasına uğrayan birleşik kelimeler: gözbebeği, uçaksavar, imambayıldı, yanardağ vb.

KELİME GRUPLARI

2) ATASÖZLERİ

- ❧ Bir toplumda yıllar süren deneyimler sonucu oluşmuş, öğüt verici ve yol gösterici nitelikte olan, söyleyeni belli olmayan cümlelerdir.

Atasözlerinin Özellikleri

- ❧ Atasözleri cümle halindedirler ve bir yargı bildirirler.
- ❧ Atasözlerini genellikle geniş zaman kuruluşudur ve 2. tekil şahıs emir kipiyle (öğüt verdiği durumlarda) ve 3. tekil şahısla çekimlenir.
- ❧ Atasözleri de deyimler gibi kalıplaş ifadelerdir ve bu sebeple değişikliğe uğratılamazlar.

KELİME GRUPLARI

☞ Deyimlerden farklı olarak çekim ekleri alarak isim ve fiil çekimleri yapılamaz, şahıslara bağlanamazlar.

Örnek: “Atılan ok geri dönmez.” yerine “Atılan ok geri dönmeyecek.” ya da “Derdini söylemeyen derman bulamaz.” yerine “Derdini söylemiyor derman da bulamıyor.” şekline çekimlenemez. Çünkü atasözleri kalıplaşmış bir cümledir.

☞ Atasözlerinde az sözle çok şey anlatılması esastır.

☞ Atasözleri ait olduğu toplumun inanışlarını, geleneklerini de yansıtmaları açısından çok önemli bir malzemedir.

KELİME GRUPLARI

Atasözleri sözlü kültürün ürünü olduğu için akılda kalıcı olması ve kolaylıkla hatırlanabilmesi esastır. Bu nedenle büyük bir çoğunluğu kafiye olarak kurulmuştur. Kafiye atasözünün her yerinde olabilir ve genellikle yarım kafiye yapısındadır.

Örnek: “Gülme komşuna gelir başına.”

“Biri yer, biri bakar, kıyamet ondan kopar.”

KELİME GRUPLARI

- Atasözleri genellikle cümle kuruluşlu olmakla birlikte iki cümleli, soru cümleli ya da eksilteli cümlelerle kurulmuş atasözleri de vardır.
- Atasözleri genellikle mecaz anlamlı olmasına rağmen gerçek anlamlı olanlar da vardır.

KELİME GRUPLARI

3) İKİLEMELER (TEKRAR GRUPLARI)

☞ Anlamı pekiştirip güçlendirmek için aynı türden birden fazla kelimenin arka arkaya kullanılmasıyla oluşturulan kelime gruplarına *ikileme* denir.

Tekrar Grubunun Özellikleri

- ☞ Tekrar grubu en az iki kelimedenden oluşur.
- ☞ Tekrar grubunu oluşturan kelimeler arasında herhangi bir noktalama işareti kullanılmaz.

Örnek: İrili ufaklı, pırıl pırıl, cayır cayır vb.

KELİME GRUPLARI

☞ Tekrar grubunu oluşturan her iki kelime de çeşitli çekim eklerini ve yapım eklerini alabilir:

Örnek:

Çekim eki eklenebilir: hava*dan* su*dan*, evi barkı, ara*da* sıra*da* vb.

Yapım ekleri eklenebilir: süs*lü* püs*lü*, yer*li* yer*siz*, irili ufaklı vb.

☞ Tekrar gruplarında kelimelerin yerleri değiştirilemez.

Örnek: “er geç” yerine “geç er”, “irili ufaklı” yerine “ufaklı irili ” gibi kullanılmaz. Ancak sanatsal metinlerde bu kurala uymayan durumlar görülebilir.

KELİME GRUPLARI

İkilemeler aşağıdaki yöntemlerle kurulur:

☞ Aynı kelimelerin tekrarıyla:

Örnek: güle güle, buram buram, alıştıra alıştıra vb.

☞ Zıt anlamlı kelimelerin tekrarıyla:

Örnek: er geç, öte beri, irili ufaklı, içli dışlı vb.

KELİME GRUPLARI

Yansıma kelimelerin tekrarıyla:

Örnek: lıkır lıkır, şırıl şırıl, gürül gürül, horul horul vb.

Yuvası aşk yuvası görkemli salon

Kapısı vızır vızır spor mercedesler

Attila İlhan, *Kalk Gidelim Kadınlar Baladı*

Boğazından lıkır lıkır geçen

Şu suyun kıymetini bil

Oktay Rifat Horozcu, *Son Söz*

KELİME GRUPLARI

☞ Eş ya da yakın anlamlı kelimelerin tekrarıyla:

Örnek: doğru dürüst, yalan yanlış, derme çatma, hısımlık akraba vb.

☞ Biri anlamlı biri anlamsız kelimelerin tekrarıyla:

Örnek: torun tombalak, zar zor, pılı pırtı, çer çöp, yorgun argın vb.

☞ İki anlamsız kelimenin tekrarıyla:

Örnek: ıvır zıpır, allak bullak, karman çorman, mırın kırın, apır sapır vb.

KELİME GRUPLARI

YAPILARINA GÖRE KELİME GRUPLARI

İSİM TAMLAMALARI

- İki veya daha çok isimle kurulan kelime gruplarına isim (ad) tamlaması adı verilir.
- İsim tamlamalarının tamlayan ve tamlanan olmak üzere iki unsuru vardır.

A. Belirtili İsim Tamlaması

- En az iki kelimededen oluşan ve her iki kelimenin de ek aldığı tamlamalardır.
  - Tamlayana eklenen eke **ilgi eki**, tamlanana eklenen eke **iyelik eki** adı verilir.
  - Belirtili isim tamlamalarında sahiplik (iyelik) anlamı bulunur.
- Örnek:** Mehmet'in çantası, benim kalemim, kapının kolu, evin bahçesi gibi.

KELİME GRUPLARI

œ Belirtili isim tamlamasında, tamlayanla tamlanan arasına ya da önüne farklı türde sözcükler gelebilir.

Örnek: evin *geniş* bahçesi (Araya sıfat girmiş belirtili isim tamlaması)

yaşlı adamın *sert* bakışları (Tamlayanı da tamlananı da sıfat almış belirtili isim tamlaması)

œ Birden fazla tamlayan ya da tamlanan bulunabilir.

Örnek: Yazlığın kapısı, penceresi kırılmış. (Tamlanan iki tane)

Tamlayan + Tamlanan + Tamlanan

Evin, işin derdi eksik olmuyor. (Tamlayan iki tane)

T.yan + T.yan + T.nan

KELİME GRUPLARI

☞ Tamlamayı oluşturan kelimeler cümle içerisinde yer değiştirebilir.

Örnek: Sardunyalaraın dalları kırılmış.

Kırılmış dalları sardunyalaraın.

☞ Tamlayanı zamir olan isim tamlamalarında, zamir düşünce tamlama, *tamlayanı düşmüş isim tamlaması* haline gelir.

benim çantam → çantam (Tamlayanı düşmüş isim tamlaması)

sizin düşünceleriniz → düşünceleriniz

Not: İsim tamlamalarında vurgulanan kelime *tamlanandır*.

KELİME GRUPLARI

B. Belirtisiz İsim Tamlaması

- Belirtisiz isim tamlamaları, tamlayanın ek almazken sadece tamlananın ek aldığı tamlamalardır.
- Bu tamlamalarda tamlananın “türü, cinsi ya da çeşidi” hakkında bilgi verilir.

Örnek: Erik ağacı (Ağacın çeşidi)

Kumaş boyası (Boyanın türü)

- Belirtili isim tamlamalarında tamlamayı oluşturan kelimelerin yerleri değiştirilebiliyorken; belirtisiz isim tamlamalarında kelimelerin yer değiştirmesi mümkün değildir.

Örnek: “çocuk sevgisi” yerine “sevgisi çocuk” denilemez.

KELİME GRUPLARI

☞ Belirtili isim tamlamalarında olduğu gibi belirtisiz isim tamlamalarının da arasına kelime girebilir.

Örnek: Spor **eski** bakanı

☞ Belirtisiz isim tamlamasının önüne getirilen sıfat, tüm tamlamanın sıfatı olur ve bütünüyle sıfat tamlaması oluşur.

Örnek: Sıcak + (anne yemeği) → tamamı sıfat tamlaması
sıfat + B.siz isim tam.

☞ Belirtisiz isim tamlaması bir ismin önüne gelerek sıfat olarak kullanılabilir.

Örnek: (Kan kırmızı**sı**) + domates → Sıfat tamlaması
B.siz isim tamlaması   isim

KELİME GRUPLARI

Zincirleme İsim Tamlaması

- En az üç isimden oluşan tamlamalara zincirleme isim tamlaması denir.
- Bir isim tamlamasının önüne, ortasına ya da sonuna bir isim getirilerek oluşabileceği gibi iki isim tamlamasının birleşmesiyle de oluşabilir.

Örnek: bahçe musluğunun hortumu, döşeme tahtasının rengi, futbol takımının başkan adayı vb.

KELİME GRUPLARI

Takısız İsim Tamlaması

☞ Bazı dilbilimcilere göre tamlayan ve tamlanan eki almadan, anlam bakımından birbirini bütünleyen isimlerin kurduğu tamlamalara “takısız isim tamlaması” denir.

Örnek: demir kapı, altın yüzük, taş duvar vb.

UYARI: Takısız isim tamlaması tartışmalı bir konudur. Bu tartışmalar, daha çok bu kelime grubunun gerçekte isim tamlaması mı yoksa sıfat tamlaması mı olduğu noktasında yoğunlaşmıştır.

KELİME GRUPLARI

Sıfat Tamlaması

- ☞ Sıfat görevli bir veya birden fazla kelimenin bir veya daha fazla ismi nitelemesi veya belirtmesi ile oluşan kelime gruplarına *sıfat tamlaması* denir.
- ☞ Bu tamlamalarda sıfat tamlayan; isim ise tamlanan durumundadır.
- ☞ Bir kelime sıfat ise mutlaka ondan sonra gelen bir isim bulunmaktadır. İsimsiz sıfat olmaz.
- ☞ Birden fazla sıfat, ardı ardına sıralanarak bir ismi niteleyebilir veya belirtebilir.

Örnek:

Bahçeli, ferah ve geniş bir ev.

KELİME GRUPLARI

☞ Bir sıfat birden fazla ismi de niteleyebilir.

Örnek:

Yüksek dağlar, tepeler, platolar bölgede hakim coğrafi şekillerdir.

☞ Sıfat tamlamasında sıfatla isim arasına noktalama işareti konmaz. Konulursa kelime sıfat görevini kaybederek isim haline gelir.

Örnek: **Genç doktora** muayene oldu.

Genç, doktora muayene oldu.

KELİME GRUPLARI

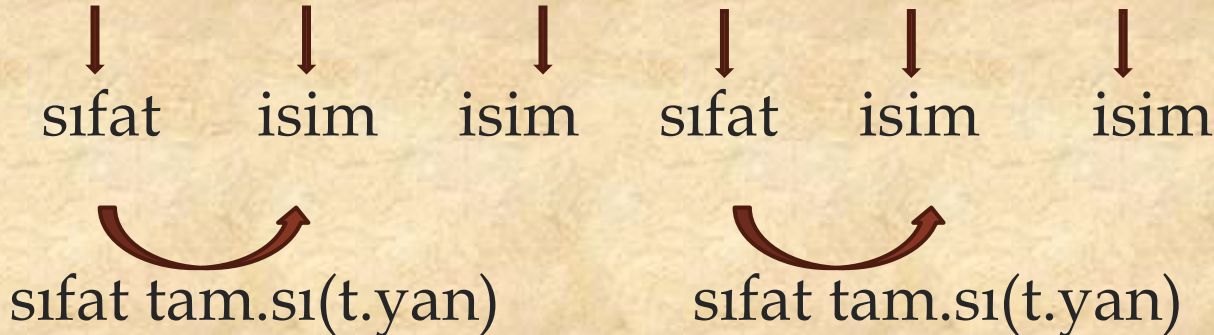

☞ Tamlayanı “sıfat-fiil” olan sıfat tamlaması

Örnek: **koşan** adam, **geçtiğimiz** dönem, **kurutulmuş** meyveler

☞ Bir sıfat tamlaması, başka bir sıfat tamlamasının tamlayanı konumunda olabilir.

Örnek: (mavi düğmeli) ceket, (açık görüşlü) insanlar

KELİME GRUPLARI

Bağlama Grubu

- ❧ Bağlaçlar; kelimeleri, kelime gruplarını, cümleleri, kimi paragrafları birbirine bağlayan ve anlam ilişkileri kuran kelimelerdir.
- ❧ İki ya da daha fazla kelimenin, bağlaçlarla birbirine bağlanarak oluşturduğu kelime grubuna *bağlama grubu* denir.

Örnek: Trenle ya da otobüsle gideceğim.

Onun gerçekten ne hissettiğini ne sen ne de ben bilebiliriz.

KELİME GRUPLARI

Edat Grubu

- ✧ Bir edat ile bu edata bağlanan kelimenin oluşturduğu kelime grubuna *edat grubu* denir.
- ✧ Bu kelime grupları, cümlede genellikle sıfat ya da zarf görevinde kullanılır.

Örnek: Tüm bunların senin için bir önemi olmalı.

Onun kadar terbiyeli biriyle karşılaşmadım.

Yaşadığı olumsuzluklara rağmen ayakta kalmayı başardı.

KELİME GRUPLARI

Ünlem Grubu

- ✧ Bir ünlem unsuru ile bir ya da birden çok isim unsurundan oluşan kelime grubuna “ünlem grubu” denir.
- ✧ Ünlem grubunu oluşturan kelime grubunda, başta ünlem unsuru, ardından ise isim unsuru gelir.

Örnek: Ey vatandaş!, Ah sevda! vb.

KELİME GRUPLARI

Unvan Grubu

- Unvan bildiren kelimeler, bir kişi adıyla birlikte bir grup oluşturmaktadır. Buna göre, bir kişi adı ile bir unvan veya akrabalık gösteren adın, yan yana gelip oluşturduğu kelime grubuna “unvan grubu” denir.
  - İki unsur ek almadan birleşir.
  - Unvan gruplarında vurgu kişi adı üzerindedir.
- Örnek:** Mehmet Bey, Hasan Amca, Ayşe Hanım gibi.

Başvuru Kaynakları

- ❧ Demir, Nurettin– Yılmaz, Emine (2009). *Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım*, 1. Basım, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- ❧ Durmuş, Mustafa (Ed.) (2010). *Üniversiteler İçin Türk Dili El Kitabı*, Ankara: Grafiker Yay.
- ❧ Eker, Süer (2005). *Çağdaş Türk Dili*, 3. Basım, Ankara: Grafiker Yayınları.
- ❧ Korkmaz, Zeynep vd. (2007). *Türk Dili ve Kompozisyon*. Ankara: Ekin Yay.